

//Inhalt

//Kurzbeschreibung

//Lehrplanbezug

//Ablaufplan

//Material-Checkliste

//Anleitung / Impressionen

//Zadowolony

//Krótki opis

//Odniesienie do programu nauczania

//Procedura

//Lista kontrolna materiałów

//Instrukcje / Wrażenia

Mittelalter – Geschichten über die Slawen

Średniowiecze – historie o Słowianach

// Kurzbeschreibung

In der Lausitz sind bis heute Spuren der frühmittelalterlichen Besiedlung der Slawen erhalten. Das fängt bei der lebendig gebliebenen Sprache an, führt zu Orts- und Familiennamen bis hin zu Burgwällen und Bräuchen. In diesem Programm gehen wir diesen Spuren vor Ort nach.

// Zielgruppe

Grundschule • Oberschule • Gymnasium Klasse 1–10

// Dauer

3 Stunden

// Lehrplanbezug

Fach	Klasse	Lernbereich	Thema
SU	4	WPF4	Schlösser, Burgen und Gärten in Sachsen
WER	1 + 2	1	Entdecken von Technik im Alltag
MA	5 OS	WPF1	Wie die Menschen Zählen und Rechnen lernten
GEO	10	WPF3	Rund um die Bevölkerung Sachsens

GYM = Gymnasium | OS = Oberschule | GS = Grundschule | GK = Grundkurs | LK = Leistungskurs | RS = Realschule | HS = Hauptschule | WPF = Wahlpflicht | FV = Fertigung und Vernetzung | AS = Astrologie | BIO = Biologie | CHE = Chemie | ETH = Ethik | GEO = Geografie | HW = Hauswirtschaft | IN = Informatik | KU = Kunst | MA = Mathematik | NP = Naturwissenschaftliches Profil | PHY = Physik | SU = Sachunterricht | WER = Werken

// Krótki opis

Na Łużycach do dziś zachowały się ślady wczesnośredniowiecznego osadnictwa słowiańskiego. Począwszy od zachowanego żywego języka, poprzez nazwy miejscowości i nazwiska, aż po grodziska i obrzędy. W tym programie podążamy tymi śladami w terenie.

// Grupa docelowa

szkoła podstawowa • szkoła średnia • liceum klasa 1–10

// Trwanie

3 godziny

// Odniesienie do programu nauczania

Przedmioty	Klasa	Obszar nauczania	temat
SU	4	WPF4	Pałace, zamki i ogrody w Saksonii
WER	1 + 2	1	Jak ludzie nauczyli się liczyć i rachować
MA	5 OS	WPF1	Liczenie i rachowanie dawniej i dziś
GEO	10	WPF3	Ludność Saksonii

GYM = liceum | OS = szkoła średnia | GS = szkoła podstawowa | GK = poziom podstawowy | LK = poziom rozszerzony | RS = szkoła realna | HS = szkoła główna | WPF = fakultet | FV = wykonanie i usieciowienie | AS = astrologia | BIO = biologia | CHE = chemia | ETH = etyka | GEO = geografia | HW = gospodarka domowa | IN = informatyka | KU = sztuka | MA = matematyka | NP = profil przyrodniczy | PHY = fizyka | SU = nauka o rzeczach | WER = prace ręczne

// Ablaufplan

Dauer in Min.	Didaktik Methoden	Interaktion Aufgaben	Material
5	MOT UG	Begrüßung ▷ Hinweise (Verhalten, Ablauf) ▷ Titel erfragen und dann nennen Abfrage nach Vorwissen zur Slawen grobe Zeiteinordnung	
20	ErArb EA, UG	Theoriemodul Slawen ▷ Besunzane – Milzener – Sorben (kurzer geschichtlicher Abriss) ▷ Sage erzählen ▷ Lebensweise mittels Graphiken und Scherben darstellen (Typisierung von Scherben aus der slawischen Besiedlungszeit) ▷ Arbeit mit dem Modell/Grundaufbau slawische Burg	Sagen, Zeitstrahl, Bilder, Modell, Scherben
60	PRA EA, GA	Praxismodul Wallanlage Ostro ▷ Vor der Schanze/Forschungsmethode Geomagnetik ▷ Wall auf der Oberburg – Gräberfeld ▷ Turmhügel ▷ Mittelwall/Zugang ▷ Forschungsschnitt/Wallschnitt/Funde/Bauphasen	Schautafeln
5	FEST UG	Gruppenkreis alle (stehend) ▷ Blitzlichtrunde zum Projekt ▷ Verabschiedung	

A= Anhang | AB = Arbeitsblatt | GA = Gruppenarbeit | EA = Einzelarbeit | ErArb = Erarbeitung | FEST = Festigung | HINF = Hinführung | PRA = Praxis | MOT = Motivation | REFL = Reflexion | SENS = Sensibilisierung | SICH = Sicherung | TB = Tafelbild | UG = Unterrichtsgespräch | ÜL = Überleitung | WDH = Wiederholung | ZO = Zielorientierung

// Procedura

Czas w min.	dydaktyka Metody	Treść Zadania	materiał
5	MOT DK	Powitanie ▷ Notatki (zachowanie, proces) ▷ Zapytaj o tytuł, a następnie nazwij go Prośba o uprzednią wiedzę o Słowianach trudny czas	
20	O PI, DK	Moduł teoretyczny Słowianie ▷ Biezuńczenie – Milczenie – Łużycanie (krótki rys historyczny) ▷ opowiadanie sagi ▷ przedstawić tryb życia przy pomocy grafik i skorup (Typizacja skorup z okresu osadnictwa słowiańskiego) ▷ praca z modelem /podstawowa konstrukcja grodów słowiańskich	Powiedz, oś czasu, Zdjęcia, model, ołtamki
60	PRA PI, PG	Moduł praktyczny grodzisko Ostro ▷ przed szańcem /metoda badawcza geomagnetyzm ▷ wał na grodzisku Oderburg – cmentarzysko ▷ grodzisko stożkowe motte ▷ wał środkowy/dojście ▷ przekrój badawczy/przekrój przez wał/znaleziska /fazy budowy	Tablice informacyjne
5	K DK	cała grupa w kole (na stojąco) ▷ błyskawiczne podsumowanie projektu ▷ pożegnanie	

Z = Załącznik | AR = arkusz roboczy | PG = praca w grupie | PI = praca indywidualna | O = opracowanie | K = konsolidacja | W = wprowadzenie | PRA = praktyka | MOT = motywacja | REFL = refleksja | SWIA = świadomość | PEW = pewność | TB = Tablica | DK = dyskusja klasowa | PRZ = przejście | POW = powtórzenie | OC = orientacja na cel

// Material-Checkliste

Burgmodell einer slawischen Burg

Slawische Alltagsgegenstände

Slawische Gefäße, Scherben

Grafiken

Infotafeln

Papiere, Schere

Sagen

// *Lista kontrolna materiałów*

Model zamku słowiańskiego

Słowiańskie przedmioty codziennego użytku

Słowiańskie naczynia, odłamki

Grafika

Tablice informacyjne

Papiery, nożyczki

Mówić

//Modellarbeit

//praca z modelem

Modell einer slawischen Burg erkunden.

zglębianie modelu słowiańskiego grodu.

Nahaufnahme des Flusstals.

zdjęcie doliny rzecznej z bliska.

Granit hinter der Burg.

Granit za grodem.

Waldausschnitt.

wycinek lasu.

Antizipierter Überflutungsbereich und Hauptwege mit Burg und Graben.

Przypuszczalny zasięg podtopień i drogi główne z grodem i rowem.

Heiligtum im Wald.

Świętość w lesie.

//Wallanlage Ostro

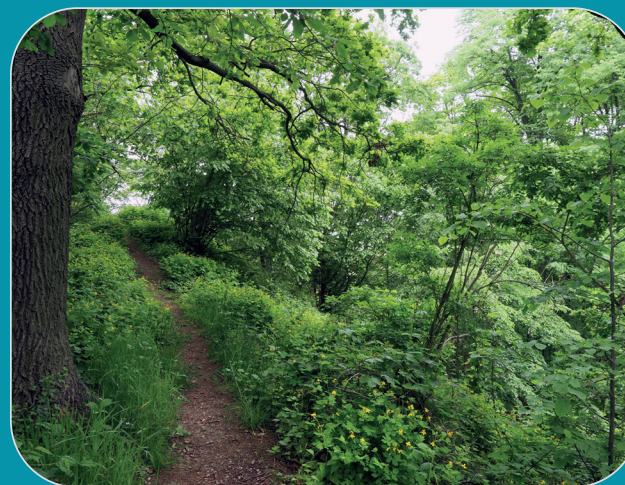
//grodzisko Ostro

Vor der Schanze/Haupteingang.

przed szańcem.

Turmhügel.

grodzisko stożkowe motte.

Mittelwall/Zugang.

wał środkowy/dojście.

Wallschnitt.

przekrój badawczy.

Vorburg.

Podzamcze zewnętrzne.

//Zusatzaufgabe

//Zadanie dodatkowe

Schläfenringe aus Draht und Perlen herstellen. Dieser weibliche Haarschmuck wurde von den Slawinnen seitlich am Kopf getragen.

wykonanie pierścieni zauszników z drutu i pereł. Ta kobieca ozdoba do włosów była noszona z boku głowy przez słowiańskie kobiety.